

MEMORIU DE ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

privind activitatea doctorală în vederea susținerii tezei de doctorat

Doctorand: Șuvaina (căsătorită Farcaș) Dana-Maria

Conducător de doctorat: Prof. univ. dr. Florin Țurcanu

Școala doctorală: de Știință Politică, Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București

Perioada studiilor doctorale: 2018-2025

Date generale și parcurs doctoral

Studiile doctorale au fost urmate în cadrul Școlii Doctorale de Știință Politică a Facultății de Științe Politice, Universitatea din București, sub coordonarea domnului profesor universitar doctor Florin Țurcanu, în domeniul științe politice.

Pe parcursul programului doctoral am respectat structura și cerințele prevăzute în regulamentul instituțional desfășurând activitățile de cercetare științifică, prin participarea la activități academice și elaborând teza de doctorat în limba engleză .

Tema, obiectivele și metodologia tezei

Teza de doctorat, intitulată ”The Evolution of the Concepts of Peace and Pacifism as Political Ideas from the People’s Spring of 1848 to the Outbreak of World War II in 1939”, are ca temă centrală evoluția conceptelor de pace și pacifism ca idei politice în Europa modernă, între revoluțiile de la 1848 și prăbușirea ordinii internaționale interbelice în 1939.

Întrebarea centrală care structurează cercetarea este: cum au evoluat conceptele de pace și pacifism ca idei politice în Europa, de la Primăvara Popoarelor până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial?, iar în completarea acesteia, cercetarea urmărește să explice în ce măsură aceste concepte au fost modelate de revoluții, mișcări sociale, inovații juridice, proiecte instituționale și forme emergente de internaționalism.

Obiectivul general al tezei constă în analizarea modului în care pacea și pacifismul au fost formulate, redefinite și disputate în contexte istorice diferite, de la limbajul democratic și revoluționar al anului 1848 până la proiectele juridice, instituționale, economice și federaliste ale perioadei interbelice.

Obiectivele specifice vizează examinarea relației dintre pace și revoluțiile de la 1848, dezvoltarea pacifismului organizat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, juridicizarea păcii prin Conferințele de la Haga, impactul wilsonianismului asupra Europei, proiectele interbelice de cooperare și unificare europeană, precum și limitele pacifismului în fața naționalismului și militarismului.

În decursul cercetării, am parcurs scrieri politice și filosofice, discursuri politice și diplomatice, documente ale conferințelor internaționale, texte ale mișcărilor pacifiste, proiecte interbelice de unificare europeană, memorii, corespondență, articole și literatura istoriografică relevantă.

Metoda dominantă este genealogia conceptuală, completată de istoria limbajului politic, analiza contextuală și analiza rețelelor intelectuale și politice. Această combinație metodologică permite tratarea păcii ca idee politică vie, aflată în circulație, contestare și instituționalizare în spațiul european modern.

Rezultatele și contribuțiile originale

Rezultatele cercetării evidențiază faptul că, între 1848 și 1939, pacea și pacifismul nu pot fi înțelese ca noțiuni statice, abstracte sau exclusiv morale, devenind idei politice dinamice, permanent reformulate în raport cu transformările majore ale modernității europene. Teza demonstrează că pacea a trecut de la statutul de ideal moral și aspirație democratică, asociată revoluțiilor de la 1848, la acela de proiect juridic, instituțional, economic și federalist, articulat prin pacifismul organizat, Conferințele de la Haga, wilsonianism, Societatea Națiunilor și proiectele interbelice de cooperare europeană.

Contribuția conceptuală principală a tezei constă în tratarea păcii ca fiind o categorie centrală a gândirii politice moderne, nu doar ca rezultat diplomatic sau absență a războiului. Prin această perspectivă, cercetarea arată că pacea a participat activ la redefinirea unor concepte politice fundamentale: suveranitate, democrație, drept internațional, securitate colectivă, solidaritate între popoare și integrare europeană. În același timp, pacifismul este analizat ca spațiu de negociere între aspirația de limitare a violenței și constrângerile impuse de stat, naționalism, militarism, rivalități imperiale și crize economice.

Originalitatea tezei rezidă și în caracterul său integrator întrucât lucrarea conectează istoria ideilor politice, istoria limbajelor politice, istoria dreptului internațional și istoria mișcărilor transnaționale, depășind abordarea separată a ideilor, instituțiilor și formelor de mobilizare socială. Astfel, cercetarea propune o genealogie a păcii moderne și arată că multe concepte asociate Europei postbelice, cum ar fi cooperare internațională, federalism, integrare europeană, interdependență economică și reconciliere politică, au rădăcini importante în perioada 1848-1939 și, cu toate că proiectele analizate nu au împiedicat prăbușirea ordinii europene în 1939, acestea au creat un vocabular politic și instituțional esențial pentru imaginarea păcii ca proiect durabil.

Activitatea de cercetare pe parcursul programului doctoral

Pe parcursul programului doctoral, activitatea de cercetare s-a desfășurat în mod etapizat și sistematic, urmărind consolidarea cadrului teoretic, metodologic și documentar necesar elaborării tezei. Un prim nivel al acestei activități a constat în realizarea unei documentări bibliografice extensive, orientate către identificarea, selectarea și analiza literaturii relevante pentru tema cercetării. Această documentare a inclus atât lucrări de istorie a gândirii politice, istorie intelectuală și teorie politică, cât și studii privind pacifismul, internaționalismul, dreptul internațional, mișcările transnaționale de pace și proiectele europene de cooperare și unificare politică.

În plan metodologic, cercetarea a utilizat metode specifice științelor politice. Analiza conceptuală, contextualizarea istorică, interpretarea discursurilor politice și examinarea surselor primare și secundare au permis investigarea evoluției conceptelor de pace și pacifism ca idei politice, în raport cu transformările majore ale Europei moderne. Această abordare a urmărit

descrierea unor doctrine sau curente de gândire, dar și înțelegerea modului în care ideile politice au fost formulate, circulate, contestate și instituționalizate în contexte istorice distincte.

Redactarea tezei s-a realizat progresiv, prin elaborarea etapizată a capitolelor, fiecare secțiune fiind discutată periodic cu conducătorul de doctorat. Observațiile, sugestiile și recomandările primite în urma acestor întâlniri au fost integrate în procesul de revizuire, contribuind la clarificarea argumentului central, la consolidarea structurii lucrării și la îmbunătățirea coerenței analitice a cercetării. De asemenea, recomandările formulate în cadrul evaluărilor academice și de către comisia de presuștinere au fost valorificate în etapa finală de redactare și definitivare a tezei.

În urma acestui parcurs, teza a fost finalizată și depusă în vederea susținerii publice, cu respectarea standardelor academice specifice cercetării doctorale și a cerințelor instituționale ale școlii doctorale.

Activitatea academică și de formare

În cadrul parcursului doctoral, pe lângă participarea la cursurile și seminarele prevăzute în planul de învățământ doctoral, activitatea de cercetare a fost diseminată prin participarea la manifestări științifice care au permis prezentarea unor direcții tematice complementare ale cercetării, precum pacifismul socialist, pacifismul feminist, liberal internaționalismul și contribuția lui Jean Jaurès la gândirea politică a păcii.

O primă participare a avut loc la INTCESS 2025-12th International Conference on Education and Social Sciences, în perioada 3-5 februarie 2025, unde au fost prezentate două comunicări științifice: “Workers of the World Against War: Socialist Anti-Militarism and the Evolution of Pacifist Thought (1848-1939)” și “The Women’s Peace Crusade: Feminist Pacifism as Political Resistance (1848-1939)”. Prima comunicare a dezvoltat dimensiunea socialistă a cercetării, prin analiza anti-militarismului și a internaționalismului muncitoresc, iar cea de-a doua a introdus perspectiva pacifismului feminist ca formă de rezistență politică împotriva militarismului și a excluderii femeilor din procesele de decizie privind pacea.

O altă participare a fost la The Paris Conference on Arts & Humanities - PCAH2025, organizată de IAFOR, în perioada 10-14 iunie 2025, unde a fost prezentată lucrarea “From Kant to Wilson:

A Critical Reassessment of Liberal Internationalism and the Limits of Idealist Peace Theory”. Această comunicare a consolidat componenta tezei referitoare la liberal-internaționalism, pacea kantiană, wilsonianism și limitele idealismului instituțional interbelic.

De asemenea, cercetarea a fost prezentată la SOCIOINT 2025-12th International Conference on Social Sciences and Education, în perioada 23-25 iunie 2025, prin comunicarea “Peace Through the People in Arms: Jean Jaurès and the Civic Foundations of Socialist Pacifism”. Această participare a contribuit la dezvoltarea componentei tezei dedicate pacifismului socialist republican, analizând viziunea lui Jean Jaurès asupra păcii ca proiect civic, democratic și instituțional.

Rezultatele cercetării și activitatea de diseminare

Rezultatele activității de cercetare s-au concretizat în:

- Finalizarea tezei de doctorat
- Activitatea de publicare și diseminare a cercetării doctorale.

Un prim produs este articolul „Workers of the World Against War: Socialist Anti-Militarism and the Evolution of Pacifist Thought (1848-1939)”, publicat în IJASOS - International E-Journal of Advances in Social Sciences, vol. XI, nr. 31, aprilie 2025, indexată OpenAIRE, cu DOI 10.5281/zenodo.15249386, care dezvoltă dimensiunea socialistă a tezei, analizând anti-militarismul ca strategie politică și ruptura produsă de Primul Război Mondial.

Al doilea produs este articolul „The Women’s Peace Crusade: Feminist Pacifism as Political Resistance (1848-1939)”, publicat în același număr al revistei IJASOS, indexată în OpenAIRE, cu DOI 10.5281/zenodo.15249460, care abordează pacifismul feminist tratat ca rezistență politică împotriva militarizării, imperialismului și excluderii femeilor din negocierea păcii.

Un al treilea produs este contribuția „Peace Through the People in Arms: Jean Jaurès and the Civic Foundations of Socialist Pacifism”, prezentată în cadrul conferinței SOCIOINT 2025-12th International Conference on Social Sciences & Education, Istanbul, 23-25 iunie 2025, al cărui abstract a fost inclus în Proceedings of SOCIOINT 2025-12th International Conference on Social

Sciences & Education, Istanbul, 23-25 iunie 2025, cu ISBN 978-625-97241-0-2 și DOI 10.5281/zenodo.15727960. Acesta susține capitolul dedicat pacifismului socialist printr-o analiză a lui Jean Jaurès și a conceptului de nation armée, interpretând pacea ca proiect civic, democratic și instituțional.

Prezentarea „From Kant to Wilson: A Critical Reassessment of Liberal Internationalism and the Limits of Idealist Peace Theory” în cadrul The Paris Conference on Arts & Humanities - PCAH2025, organizată de IAFOR în perioada 10-14 iunie 2025 reprezintă o comunicare legată direct de dimensiunea liberal-internaționalistă a tezei, examinând continuitatea dintre pacea kantiană, wilsonianism, Societatea Națiunilor și limitele idealismului instituțional interbelic.

Respectarea standardelor de etică și integritate academică

Teza a fost elaborată cu respectarea normelor de etică academică, prin asumarea caracterului original al cercetării, utilizarea corectă a surselor și integrarea aparatului critic specific unei lucrări doctorale în domeniul științelor politice. Raportul de similitudine indică un procent general de similitudine de 10%.